

## LA POLICIA IRÀ DE BÒLIT

Parlar d'un poeta de prolongada carrera com és l'Enric Casasses a partir del seu darrer llibre, *La policia irà de bòlit*, no deixa de ser una gosadia, perquè partint d'un sol volum no es pot pretendre conèixer un poeta quina obra creix sense parar i en moltes direccions. És com si d'una bassa d'aigua es volgués endevinar la magnitud de l'oceà. Tenim la sort, però, que, en el cas de l'Enric, la part sempre conté el tot, és a dir, que qualsevol nova publicació porta l'ADN de tot el seu corpus literari. Per tant, si extrapolem les senyes i peculiaritats d'aquest llibre podrem intuir alguns dels signes distintius del seu creador.

En primer lloc, us he de dir que no tenim un llibre, sinó dos, que s'entrellacen amb evidents connexions. Perquè els dibuixos de la Tura Sanglas complementen i enriqueixen els poemes que ha il·lustrat, tot i que, alguns tenen un discurs independent i propi. Un recull, per tant, que combina poesia visual amb versos. Dibuixos d'un sol traç sense ombres que serveixen de pedestal d'uns versos en format lliure, d'altres amb mètrica i rima, i molts d'ells de prosa poètica.

La poesia de Casasses té la particularitat de ser complexa tot i l'aparent senzillesa, com un quadre de **Miró**. D'aquells que en diem: "això ho sé fer jo... Doncs au!, fes-ho tu!, a veure què et surt!!"... No és gens senzilla ni fàcil d'imitar, malgrat que molts ho intentin. Una poesia que neix d'una mirada tan simple com fonda on importa tant el 'com', com el què. Una mirada sense limitacions que ENS PARLA de política, de l'amor, de la llibertat i de les múltiples maneres de viure. I dic ENS PARLA (en majúscula), perquè un dels trets que, per a mi, el diferencien i el defineixen és l'afany de comunicació i de conversa amb el lector. Una característica molt lul·liana (de **Ramon Llull**). I ho dic amb coneixement de causa, perquè l'Enric ha seguit al peu de la lletra (mai millor dit) la màxima del poeta mallorquí segons la qual tots nosaltres tenim un sisè sentit que ell anomenava *affat* o *affatus* i que definia com:

**"aquela potencia ab la qual animal manifesta en la vou a altre animal la sua concepció"**. Dit en llenguatge actualitzat: *és aquella capacitat amb la qual un animal es comunica amb l'altra. L'affat o affatus*, aquest sisè sentit, ens permet comunicar o manifestar cap enfora una concepció interior, i el tenen tant humans com animals. Per tant, contràriament al model comunicatiu imperant que concep la comunicació com una simple transmissió d'informació

entre emissor i receptor, la proposta de Ramon Llull abraça la misteriosa capacitat que tenim d'una vertadera entesa entre parlants, entre nosaltres,...entre animals. El que en diríem, senzillament, la capacitat de CONVERSA. I Casasses, afirmo JO, integra en la seva obra aquest *affatus* treballant una mirada poètica que busca la conversa amb el lector.

Els poemes de *La policia irà de bòlit* conjuguen a la perfecció modernitat amb classicisme. Podríem dir-ne, enllacen el cant dels trobadors amb una mena de surrealisme psicodèlic, posant l'accent, això sí, en l'oralitat. És a dir, l'Enric escriu mirant el retrovisor que enfoca als clàssics més nostrats, sense deixar de mirar endavant. Però la veu poètica no canvia d'una època a una altra, no ha canviat dels consagrats als més moderns. La veu sempre és la mateixa, en tot cas és l'instrument el que evoluciona. Ell ho explica així: “***agafes una idea d'epicur, li escups quatre capellans i surt un poema***”.

Els poemes de ‘*La policia irà de bòlit*’, pel que fa a contingut, basculen bàsicament entre la poesia de revolta i l'amorosa, escrits tots ells amb una frescor i un enginy molt personal. Ens mostra la indignació per la repressió política i policial tot jugant amb la befa que en fa de l'opressor. Com per exemple quan parla del ***baile de los caídos*** (pag. 185).

Fidel seguidor de **Joan Brossa**, de la seva obra en general i en particular dels seus poemes anomenats ‘civils’, l'Enric escriu poemes de to satíric o pamfletari, poemes de combat i de denúncia, poemes que denigren el sistema i d'altres que donen suport a la rebel·lió. Atacs polítics que exalcen la insurrecció del 1-O ( o de l'UN A ZERO, com ell diu, un joc de símbols molt significatiu... Com si digués, com va el partit??). I l'encerta de ple amb la seva particular proclama anarquista que podria servir d'estendard (pag. 23): “***la revolució vindrà desorganitzada o no vindrà***”.

Son poemes provocadors, visceralis i espontanis, no exempts de musicalitat que busquen, com ja he dit, el paper actiu del lector. Amb la lectura del llibre, es confirma que la paraula és una poderosa eina de subversió i de denúncia, i, en conseqüència, no hi ha revolta sense l'altaveu de la poesia.

Segons **Nietzsche**, allò que no és lògic, és a dir la IL·LÒGICA, ens és del tot necessària i no podríem viure sense ella. La realitat de cada u de nosaltres no és lògica, si no seria molt avorrida. La lògica (l'Enric en diu LLÒGICA (pag

206, imagino que un barcelonisme, no?) la lògica ens limita i si volem sentir la veritable amplitud del món hem de trencar les seves cotilles. ¿Serien tan intenses les nostres passions si fossin lògiques? ¿Quin sentit tindria dubtar si tot fos lògic? ¿Quin sentit pot tenir la màgia si coneixem el seu truc? En definitiva, ¿quin és l'objecte de l'art si aquest no busca un sentit més enllà de les normes? I aquest plantejament l'Enric Casasses el té ben present perquè el seu discurs neix d'una fantasia que juga amb l'estranyesa que provoca la manca de lògica. Ho veiem en expressions com ara: **“m'acabo en déu”, “canyes ajudeu-me”, “cap de la granyota”, “fitxes de Manòpoli”**. I amb aquesta *ars combinatoria*, aquest posar en relació elements diferents de forma sobtada i sense cap mena de raó, com una espècie de sinestèsia o de paronomàsia, en genera un estranyament del tot magnètic. És com si busqués, dic jo, **“la cercladura del quadrat”**... Un procedir, per altra banda, i tot sigui dit, que dificulta la traducció dels seus poemes a altres llengües.

Casasses escriu amb la tècnica de **James Joyce** o de **Virginia Woolf**, el **riu de consciència**, de manera desfermada, amb verbositat o molta garola. Podríem dir que té molta xerrameca!! (destaco els poemes **“sense ‘si’”** (pag 88), **“narcisos”** (pag. 134), i altres). Perquè l'Enric escriu tal com pensa. És a dir, escriu a raig, però, això sí, amb molt d'ofici. I això provoca que, qui l'hagi escoltat recitant, li ressoni la seva veu quan el llegeix.

És un inventor de formes, lluny de metàfores gratuïtes i sempre amb la ironia com a marca de la casa. Poemes decasíl·labs amb cesura 4+ 6 (no gaire usual, una variant de l'alexandrí). Sovintegen els tetrasíl·labs per provocar efectes de fuetada. Fuig de dogmes, i així ho diu en un aforisme: **“l'art té moltíssimes regles però cap ni una que sigui obligatòria”**.

Crec que en cada nou llibre hi trobem una major soltesa, un deixar-se anar expansiu. A mi, el Casasses que més m'agrada, és quan parla de l'amor. Un tema recurrent en la seva obra, i que aquí, a *La policia irà de bòlit*, excel·leix en aquest propòsit. D'exemples n'hi ha molts i entre ells hi llegim versos com aquest: **“Si hi ha una cosa més bonica que l'amor, hi anirem tots dos agafats de la mà”**. O aquest altre: **“quan ella llampa ell trona”**. Uns poemes d'amor escrits a la tartera d'un volcà passional com fou **Ausiàs March** i quina influència vessa per diferents solcs del llibre.

Acabo. Llegiu *La policia irà de bòlit*, no us en penedireu!